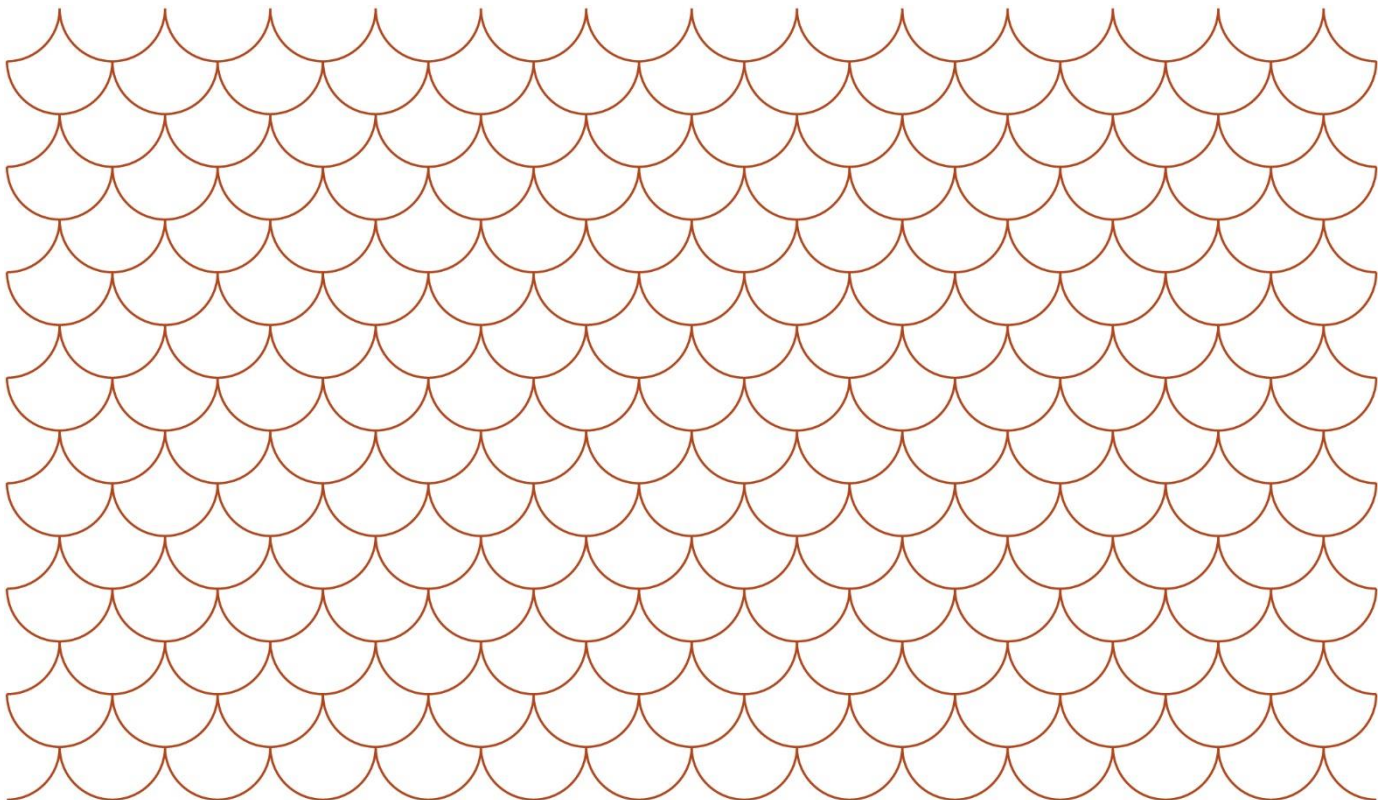

Skolverkets budgetunderlag

2024–2026

Skolverket

Dokumentdatum: 2023-02-22

Diarienummer: 2022:2358

Skolverket, Stockholm 2023

Innehåll

1. Sammanfattning av Skolverkets förslag	4
2. Inledning.....	7
2.1 Utveckling och utmaningar i skolväsendet.....	7
2.2 Skolverkets mål och prioriteringar.....	9
3. Förslag om ändrad finansiering eller ändrad reglering.....	12
3.1 Verksamheter som har behov av ändrad finansiering	12
3.2 Verksamheter som har behov av ändrad reglering.....	20
4. Förslag till finansiering av Skolverkets verksamhet	24
4.1 Anslag, avgiftsinkomster och andra inkomster som disponeras	24
4.2 Behov av investeringar i anläggningstillgångar	25
4.3 Räntekonto med kredit.....	26
4.4 Bemyndiganden.....	26
5. Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna inte disponeras av Skolverket	29
5.1 Handläggning av lärarlegitimation.....	29
Bilaga	30
Prioriterade områden och mål från 2023	30

1. Sammanfattning av Skolverkets förslag

Med utgångspunkt i de resonemang som förs i budgetunderlaget föreslår Skolverket att myndighetens medel justeras för åren 2024–2026 i enlighet med nedanstående tabell, utöver beräknad tilldelning enligt riksdagens beslut. Förslagen om tilldelning av medel anges med koppling till varje aktuellt anslag.

Tabell 1. Förslag till ändrad finansiering 2024–2026, tkr

	2024	2025	2026
Anslag 1:1			
Uppdrag ökad kvalitet och likvärdighet	30 000	55 000	55 000
Implementering ämnesbetyg		20 000	5 000
Digitala nationella prov, utökad finansiering förvaltning		20 000	10 000
Utbildningsguiden, förvaltning	5 000	4 000	4 000
Beredskapsmyndighet, utökad verksamhet	3 000	4 500	5 500
Uppdrag till lärosäten om att anordna prövning mot ett nytt krav i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:12)	21 000	21 000	21 000
Demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism, verksamhetskostnader från anslagspost 1:5.3	5 000	5 000	5 000
Summa 1:1	64 000	129 500	105 500
Anslag 1:5			
Nyanländas lärande och Samverkan för bästa skola	-30 000	-55 000	-55 000
Fjärde tekniskt år	50 000	50 000	50 000
Fortbildning i specialpedagogik, förlängning	122 000	61 000	
Demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism, verksamhetskostnader till anslag 1:1	-5 000	-5 000	-5 000
Summa 1:5	137 000	51 000	-10 000
Anslag 1:10			
Professionsprogrammet, framskjutet från 1 juli 2023 till 1 januari 2025	-100 000		
Summa 1:10	-100 000		

Skolverket föreslår:

- att 30 miljoner kronor flyttas över från anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* till anslaget 1:1 *Statens skolverk* 2024 och att ytterligare 25 miljoner kronor flyttas över från 2025 och framåt för att möjliggöra genomförandet av kvalitetsdialoger och regionalisering.
- en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 20 miljoner kronor 2025 och 5 miljoner kronor 2026 för implementeringen av ämnesbetygsreformen.
- en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 20 miljoner kronor 2025 och 10 miljoner kronor 2026 och framåt för att täcka kostnader för förvaltning av digitala nationella prov och bedömningsstöd.
- en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 5 miljoner kronor 2024 och 4 miljoner kronor 2025 och framåt för att finansiera förvaltningen av webbplatsen Utbildningsguiden.
- en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 3 miljoner kronor 2024, 4,5 miljoner kronor 2025 och 5,5 miljoner kronor 2026 och framåt för att finansiera de ökade kostnader som Skolverkets ansvar som beredskapsmyndighet kommer innebära för myndigheten.
- en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 21 miljoner kronor från och med 2024 och framåt för att finansiera uppdrag till lärosäten om att anordna prövning av reell kompetens mot ett nytt krav på kunskaper om svenska skolan i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:12) om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behörighet och legitimation för lärare och förskollärare med utländsk utbildning.
- en ökning av anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* med 50 miljoner kronor per år för budgetåren 2024–2026 för statsbidraget för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.
- en ökning av anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* med 122 miljoner kronor 2024 och 61 miljoner kronor 2025 för uppdraget Fortbildning i specialpedagogik.
- att 5 miljoner kronor flyttas från anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* till anslaget 1:1 *Statens skolverk* för att myndigheten ska kunna använda medel för uppdraget demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism.
- en långsiktig lösning för finansiella villkor med en ökad tilldelning eller anslagskredit för anslagsposten 1:8.2 *Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m.*
- att anslag 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* minskar med 100 miljoner kronor 2024 för uppdraget om ett nationellt professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer.
- att ideella föreningar tas bort som direkta mottagare av statsbidraget för läxhjälp enligt förordning (2014:144) om statsbidrag för hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid.
- en permanent breddning av uppdraget om fortbildning för rektorer, anslagsposten 1:10.1 *Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal*, till att även inkludera tillfälliga fortbildningsinsatser.
- en större översyn av villkoren för svensk utlandsundervisning, anslagsposten 1:9.1 *Elev- och lokalkostnadsbidrag vid svensk undervisning i utlandet*, enligt en hemställan.

- att 1 §, punkt 2 samt 2 § punkt 3 i förordning (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office (IBO) stryks.
- att förordning (2015:42) om statsbidrag för handledare i språk-, läs- och skrivutveckling ändras dels så att målgruppen utvidgas till att omfatta även annan personal i undervisningen i förskolan utöver förskollärare, dels så att statsbidraget blir läsårsbaserat.

Skolverket vill därutöver uppmärksamma regeringen på att:

- söktrycket inom Lärarlyftet är högre än den tilldelade nivån enligt det finansiella villkoret på anslagsposten 1:10.1 *Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal*.
- om antalet bidrag fortsätter att öka i högre takt än antalet bidrag som upphör kommer ytterligare medel behöva tillföras anslag 1:1 *Statens skolverk* för att hantera tillkommande administration.

Förslagen i dess helhet och motiv framgår av avsnitt 3.

Skolverket lämnar dessutom förslag om räntekonto med kredit, anslagskredit på ramanslag och bemyndiganden samt en översikt över verksamhetens finansiering, vilket framgår av avsnitten 4 och 5.

2. Inledning

I enlighet med 9 kap. förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag lämnar Skolverket budgetunderlag för åren 2024–2026.

I det inledande kapitlet beskrivs kortfattat utveckling och utmaningar i skolväsendet samt Skolverkets mål, prioriteringar och inriktning för verksamheten.

2.1 Utveckling och utmaningar i skolväsendet

Covid-19-pandemin innebar en extraordinär situation för svenskt skolväsende som förde med sig nya utmaningar och ovissa förutsättningar. Pandemin och de restriktioner som vidtogs innebar undervisning på distans, ökad frånvaro bland barn, elever, förskollärare, lärare och annan personal, och ökad arbetsbelastning. Detta har i många fall påverkat undervisningens kvalitet negativt.

Skolverkets sammantagna bild är att detta har haft en påverkan på barns och elevers lärande och kunskapsutveckling, genom att många barn och elever inte fått med sig de kunskaper eller färdigheter som de annars skulle ha fått. Pandemin har även synliggjort och förstärkt tidigare utmaningar med likvärdighet inom skolväsendet när vissa elevgrupper och kunskapsområden har påverkats mer än andra. Skillnaderna i resultat mellan olika elevgrupper är fortsatt ett problem.

Trots de utmaningar pandemin inneburit är det samtidigt mycket som har fungerat bra och skolväsendet har gjort en avgörande insats för att begränsa pandemins påverkan. Elever har generellt haft tillgång till den utbildning de har rätt till och skolor och förskolor har i stort sett varit öppna i samma utsträckning som vanligt.

Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 har också påverkat det svenska skolväsendet. I början av hösten det året gick drygt 6 000 barn och unga från Ukraina i svensk grund- eller gymnasieskola. Ungefär två tredjedelar av kommunerna bedömde vid tillfället att de hade kapacitet att ta emot fler barn och unga från Ukraina. Utvecklingen och det framtida mottagandet av barn och unga som flyr kriget är fortsatt oviss.

Skolverket ser samtidigt ett antal större utmaningar inom skolväsendet framöver. En är den betydande skolsegregationen. En alltmer uppdelad elevsammansättning i skolorna har en negativ påverkan på likvärdigheten och riskerar att försämra skolans förmåga att kompensera för elevernas skilda förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Det drabbar elever med mindre gynnsam bakgrund hårdast. Det finns fortsatt stora elevgrupper som inte når fullgoda resultat i skolan, och då särskilt barn och elever som kommer från sämre socioekonomiska förhållanden eller har migrationsbakgrund. Omkring 15 procent av eleverna som fick slutbetyg i grundskolan våren 2022 saknade behörighet till någon av gymnasieskolans nationella program.¹ En särskild del i problematiken är att olika skolhuvudmän har så olika möjligheter och förmågor att

¹ Skolverket, Slutbetyg i grundskolan våren 2022 (dnr 2022:1314)

faktiskt kunna utföra sitt uppdrag att ge alla elever en utbildning av hög kvalitet och kompensera för olika elevers olika bakgrund och förutsättningar. Huvudmännens möjligheter varierar inte minst med deras storlek. Skolverkets uppföljningar visar samtidigt att olika typer av huvudmän tar del av Skolverkets stöd i olika utsträckning. Stora, kommunala grundskolehuvudmän tar till exempel del av stöden i högre grad än små, enskilda huvudmän inom förskolan.²

En annan utmaning är de svårigheter som uppstår till följd av lärarbristen. Även om lärarprognosen 2021 visade att den framtida bristen på lärare beräknas minska jämfört med föregående prognos, kommer det behöva rekryteras ett stort antal lärare framöver och de som beräknas examineras kommer fortsatt inte att räcka till. Dessutom har pandemin inneburit en ansträngd arbetsmiljö och ökad arbetsbelastning för lärare och förskollärare.

En tredje utmaning handlar om digitaliseringen i skolväsendet. Förskolor, skolor och vuxenutbildning ska ta vara på digitaliseringens möjligheter i undervisningen för att på så sätt kunna utveckla barns och elevers lärande. Digitalisering i skolväsendet har kommit en god bit på väg, inte minst på grund av att pandemin påskyndat utvecklingen. Vi vet ännu inte vilka förändringar som på sikt kommer att leva kvar efter pandemin eller i vilken mån dessa kommer att kunna utveckla undervisningens kvalitet. Införandet av de digitala nationella proven kommer också innebära att nya krav ställs på skolornas förmåga att hantera den nya tekniken. Sammantaget kommer digitaliseringen fortsatt utgöra en utmaning för skolväsendet under kommande år.

Ytterligare en utmaning är kompetensförsörjningen. Det har under en längre tid varit brist på utbildade personer från flertalet yrkesutbildningar på gymnasial nivå, även om antalet elever på yrkeskurser inom kommunal vuxenutbildning fortsatt ökar. Svårigheter att erbjuda utbildningar på gymnasial nivå som tillgodoser såväl individens, arbetslivets som samhällets behov har återkommande uppmärksammats.

Dessa olika utmaningar kommer att kräva insatser. En väl fungerande styrning av skolan och ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att kunna möta och motverka dessa utmaningar och höja kvaliteten i undervisningen, liksom att möta behoven av utbildning. Framöver kommer ett viktigt arbete för Skolverket vara att bättre nå ut och anpassa myndighetens insatser för de huvudmän som har störst behov. Det gäller till exempel mindre huvudmän som ofta har begränsad administrativ kapacitet att omsätta Skolverkets nuvarande stöd i verksamheten men också huvudmän som är verksamma i områden med särskilda socioekonomiska utmaningar. Här vill Skolverket lyfta fram vikten av att bygga vidare på arbete som redan pågår. I det senare fallet gäller det till exempel samarbetet mellan Skolverket, forskare, skolchefer och rektorer på utvalda skolor i områden med socioekonomiska utmaningar i Stockholm, Malmö och Göteborg, riktade insatser inom uppdragen om samverkan för bästa skola och att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever samt uppdraget om tidiga och samordnade insatser för barn och unga, inklusive insatser för att motverka

² Skolverket (2021:5) Systematiskt kvalitetsarbete hos huvudmän för förskola och grundskola

gängkriminalitet. Slutligen kommer Skolverket behöva öka fokus på att följa upp att statens insatser också påverkar skolväsendet i önskad riktning.

2.2 Skolverkets mål och prioriteringar

Skolverkets övergripande uppdrag, som bland annat framgår av myndighetens instruktion, är att främja att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet och att bidra till goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande. Myndigheten ska också främja en stärkt likvärdighet mellan skolor och mellan förskolor.

För att omsätta myndighetens uppdrag, och på ett bra sätt kunna hantera de utmaningar som skolväsendet har med bland annat bristande likvärdighet, skolsegregation och lärarförsörjning, har myndigheten inriktat verksamheten mot att uppnå mål inom åtta prioriterade områden. Dessa är i sin tur fördelade på två ansvarsområden; skolväsendet och myndigheten. För ansvarsområdet skolväsendet och varje prioriterat område finns tre önskvärda lägen som beskriver vad Skolverket ska bidra till inom respektive område (se bilaga). Nytt för 2023 är att vi också infört tre styrande principer som ska genomsyra vårt arbetssätt i allt vi gör inom ramen för vårt uppdrag. Det innebär att de styrande principerna riktar sig till alla chefer och medarbetare och gäller all verksamhet på Skolverket; den i linjen, processer, förvaltning och projekt. Styrande principer för att bedriva verksamheten:

- Styrning och administration ska vara relevant och enkel
- Vi strävar efter ett tillitsfullt klimat och tar tillvara innovativa initiativ
- Uppföljning ska leda till förbättrad verksamhet

Med utgångspunkt i den inriktning som föreslås i Budgetpropositionen 2023 kommer Skolverket under kommande år behöva hantera ett antal stora reformer och uppdrag med snävare ekonomiska ramar. Det kommer kräva förändrade arbetssätt och effektivisering på myndigheten. Förslagen i budgetunderlaget är utformade utifrån denna nya situation, där osäkerheten kring möjligheterna att hantera tillkommande uppgifter utan ytterligare finansiering är större än tidigare år.

2.2.1 Fortsatt utveckling av arbetet med stöd för skolutveckling

Skolverket har under flera år arbetat med att ta fram skolutvecklingsinsatser inom de nationella skolutvecklingsprogrammen och erbjudit utvalda huvudmän och skolor riktat stöd inom, i första hand, uppdragen om samverkan för bästa skola och uppdraget att genomföra insatser för att stärka utbildningens kvalitet för barn och elever som är nyanlända eller har annat modersmål än svenska. Sedan ett drygt år tillbaka arbetar också myndigheten med uppdraget om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet där regionalisering, framtagande av ett nationellt kvalitetssystem och genomförandet av kvalitetsdialoger med huvudmän ingår. Under 2022 har också Skolverket fått i uppdrag att, med stöd av rådet för professioner i skolväsendet, införa ett nationellt professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer. Vi har också genomfört flera

utvärderingar där vi sett att små huvudmän och huvudmän med sämre mottagarkapacitet i lägre utsträckning tar del av våra insatser.

Som en del i ett långsiktigt kvalitets- och förbättringsarbete att förstärka vårt arbete med kompensatoriska insatser och mot bakgrund av bland annat förändrade finansiella förutsättningar för delar av ovanstående uppdrag, kommer myndigheten under 2023 ta flera utvecklingsinitiativ. Det handlar dels om en effektivisering av arbetet med de riktade insatserna, dels om hur införandet av ett nationellt kvalitetssystem och ett nationellt professionsprogram påverkar redan befintliga insatser som Skolverket erbjuder sina målgrupper. Under året planerar Skolverket därför att:

- effektivisera arbetet med de riktade insatserna genom att bland annat se över finansierings- och urvalsmodeller, förutsättningar för ökad flexibilitet i samverkansperiod samt hur vi i högre utsträckning kan använda oss av redan framtaget stöd,
- utveckla vårt arbete med det kompensatoriska uppdraget så att vårt stöd blir bättre anpassat till och når dem som behöver det bäst,
- fortsätta planeringen och utvecklingen av arbetet med kvalitetsdialoger genom att identifiera och erbjuda huvudmän och skolor stöd under perioden mellan två kvalitetsdialoger, samt
- vidareutveckla och anpassa våra insatser inom de nationella skolutvecklingsprogrammen som en följd av införandet av det nationella kvalitetssystemet och professionsprogrammet.

2.2.2 Ett nationellt professionsprogram införs

Skolverket fick i juni 2022 ett uppdrag om ett nationellt professionsprogram som bland annat omfattar att:

- ta fram innehåll i en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorers, lärares och förskollärares professionella utveckling,
- ta fram en struktur för ett samarbete mellan myndigheten och universitet och högskolor samt yrkeshögskolan som syftar till att utveckla insatser inom den nationella strukturen för kompetensutveckling, och
- föreslå ett system för registrering av genomförd kompetensutveckling inom den nationella strukturen för kompetensutveckling inom givna ekonomiska ramar och beskriva konsekvenserna av ett sådant system.

Professionsprogrammet är en stor reform som kommer att påverka såväl myndigheten som skolväsendet. Arbetet med uppdraget, som ska ske i nära samarbete med Rådet för professioner inom skolväsendet, och som ska redovisas den 1 oktober 2023 pågår och det är därför i skrivande stund oklart exakt på vilket sätt. Beroende på hur de olika delarna i uppdraget kommer att utformas och vilka konsekvenser det får för myndigheten och skolväsendet kan det bli aktuellt att lyfta behov av ändrad finansiering eller ändrad reglering i kommande budgetunderlag eller i särskild ordning. Det kan till exempel gälla kopplingar till det instruktionsenliga uppdraget om nationella skolutvecklingsprogram eller till det kvalitetssystem som myndigheten kommer att lämna förslag på till regeringen

den 30 april. I avsnitt 3.1 i detta budgetunderlag lyfter Skolverket förslag om ändrad finansiering för professionsprogrammet för budgetåret 2024.

2.2.3 Digitalisering i skelsektorn

Samhällets digitalisering skapar både möjligheter och utmaningar. Människor förväntar sig digitalisering som förenklar vardagen, samtidigt som kraven på hållbar och säker digitalisering ökar snabbt. För att Skolverket som offentlig aktör ska lyckas med sina uppdrag krävs behovsdrivet arbete, samverkan för samlad service till målgrupper och datadelning.

Som sektorsansvarig myndighet³ har Skolverket lämnat förslag om en ny nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Där lyfts två övergripande mål:

- Alla barn och elever utvecklar digital kompetens för att kunna delta aktivt i studier, samhällsliv och arbetsliv i syfte att bidra till ett hållbart och demokratiskt samhälle.
- Undervisningskvalitet, likvärdighet och måloppfyllelse ökar genom att använda digitaliseringens möjligheter i skolväsendets olika delar.

En konkret handlingsplan ska tas fram under 2023, vilket kan påverka Skolverkets kommande utvecklingsarbete.

Under perioden 2024–2026 prioriterar Skolverket bland annat följande utveckling:

- Säkra att data i skelsektorn kan delas och återanvändas genom att bland annat:
 - stärka digital samverkan
 - vidareutveckla arbetet med standardisering och rekommendationer
 - tillgängliggöra data i maskinläsbart format för att möjliggöra för andra att utveckla digitala lösningar och för att minska uppgiftslämnande
 - genomföra nödvändig utveckling utifrån Skolinformationsutredningen (U 2021:04) för att kunna ta över den uppgiftsinsamling som SCB gör för Skolverkets räkning⁴
- Utveckla och införa digitala nationella prov
- Automatisera repetitiva uppgifter för att öka kvalitet och frigöra tid
- Anpassa digital information, tjänster och data så att de kan användas och delas inom EU⁵
- Vidareutveckla digitala tjänster så att det är möjligt att använda samtliga godkända svenska och utländska e-legitimationer.⁶

Skolverket behöver även förbättra sina interna förutsättningar genom strategisk kompetensförsörjning, ett mer snabbriktigt utvecklingsarbete samt förflyttning mot en mer stabil, säker och modern digital miljö.

³ 18 § p 7 förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk.

⁴ Arbetet är beroende av hur regeringen ställer sig till utredningens kommande betänkande.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012.

⁶ Enligt bland annat eIDAS-förordningen.

3. Förslag om ändrad finansiering eller ändrad reglering

3.1 Verksamheter som har behov av ändrad finansiering

Förändrad finansiering för uppdraget om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet, anslag 1:1 och anslagspost 1:5.3

Skolverket föreslår att 30 miljoner kronor flyttas över från anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* till anslaget 1:1 *Statens skolverk 2024* och att ytterligare 25 miljoner kronor flyttas över från 2025 och framåt för att möjliggöra genomförandet av kvalitetsdialoger och regionalisering.

Under 2022 har Skolverket redan implementerat delar av uppdraget om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet (U2021/03837) och har idag en regional organisation med kontor på fyra orter, Luleå, Härnösand, Malmö och Solna. Den regionala organisationen är bemannad med drygt 20 medarbetare och befintliga årliga kostnader uppgår till 30 miljoner kronor. Under 2023 prognostiseras att Skolverkets anslagssparande från 2022 kommer nyttjas för att täcka kostnaderna.⁷

För att kunna genomföra uppdraget i en omfattning som bedöms vara ändamålsenlig och med regional närvaro krävs en fortsatt utbyggnad av den regionala organisationen på några ytterligare strategiska orter och utökad bemanning för att kunna genomföra kvalitetsdialoger. Kostnaden för detta uppskattas till 30 miljoner kronor från 2024 och 55 miljoner kronor från 2025 och framåt.

Ursprunglig finansiering för uppdraget är 31 miljoner kronor 2022, 61 miljoner kronor 2023 och 85 miljoner kronor 2024 och framåt. I samband med budgetpropositionen 2023 aviserades att uppdraget är ofinansierat från 2023 och framåt, vilket bekräftades i Skolverkets regleringsbrev 2023 samtidigt som uppdraget ligger kvar.

Mot denna bakgrund föreslår Skolverket att medel flyttas över från uppdragen om insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever (U2019/03787) och samverkan för bästa skola (U2019/03786) till uppdraget om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet. Förslaget innebär att anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* minskas med 30 miljoner kronor 2024 och med 55 miljoner kronor från 2025 och framåt och att anslaget 1:1 *Statens skolverk* utökas med motsvarande belopp.

⁷ Skolverkets regeringsprognos, februari 2023

Implementering ämnesbetyg, anslag 1:1

Skolverket föreslår en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 20 miljoner kronor 2025 och 5 miljoner kronor 2026 för implementeringen av ämnesbetygsreformen.

Inom ramen för ämnesbetygsreformen arbetar Skolverket under 2023 och 2024 fortsatt med framtagandet av ämnesplaner, programstrukturer, examensmål och andra relaterade föreskrifter. Parallellt med detta planeras för det utåtriktade implementeringsarbetet, som kommer att pågå under 2024–2026. För att implementeringen ska kunna genomföras enligt plan beräknar Skolverket att anslaget 1:1 *Statens skolverk* behöver utökas med 20 miljoner kronor 2025 och 5 miljoner kronor 2026. Medlen behövs bland annat för process- och it-utveckling kopplat till handläggningsärenden, arbetet med berörda föreskrifter, framtagandet av informationsmaterial och andra implementeringsinsatser.

Digitala nationella prov och bedömningsstöd, anslag 1:1

Skolverket föreslår en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 20 miljoner kronor 2025 och 10 miljoner kronor 2026 och framåt för att täcka kostnader för förvaltning av digitala nationella prov och bedömningsstöd. Skolverket avser att återkomma med närmare beräkningar av behovet av medel för åren 2025–2026 i nästa års budgetunderlag då osäkerhetsfaktorerna antas vara färre.

Projektet digitala nationella prov inleddes 2017 och övergår från 1 januari 2025 från projekt till förvaltning. Skolverket förbereder nu för en modern förvaltningsorganisation. I den ingår löpande förvaltning av provtjänsten för digitala nationella prov och bedömningsstöd i form av vidmakthållande, vidareutveckling och nyutveckling som genomförs för att åstadkomma en så ändamålsenlig tjänst som möjligt. Inom förvaltningen ingår också driften och supporten av tjänsten. Skolverket avser ta fram förslag till en sådan organisation under våren 2023.

Vad avser behovet av medel bedömer Skolverket att aviserat belopp för 2024 är tillräckligt, även om myndigheten kommer att behöva göra en del utmanande prioriteringar under detta sista år av projektet. För 2025 och 2026 gör Skolverket däremot bedömningen att medel behöver tillföras. Under dessa två år, och särskilt 2025, kommer provkostnaderna fortsatt att vara högre än ett normalår med digitala nationella prov och bedömningsstöd. Det beror på att de lärosäten som utvecklar proven och stöden fortfarande behöver bedriva forskning och utveckling om det digitala provformatet. När digitala prov och bedömningsstöd är det normala räknar Skolverket med att provkostnaderna kan minska. De första åren med digitala nationella prov kan myndigheten även behöva vidta vissa åtgärder för att säkerställa att alla elever verkligen kan göra proven, men detta bedöms inte innebära någon mer omfattande kostnad.

När det gäller inloggning för huvudmän och skolor förutsätter Skolverket att Vetenskapsrådet/Sunet färdigställer tjänsten Eduid, som är en inloggningslösning som tillhandahåller en digital identitet för organisationer inom utbildning och forskning, så att den även kan användas av grundskolor, gymnasieskolor och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå för att logga in i provtjänsten. Skolverket utgår även från att

Vetenskapsrådet/Sunet ansvarar för drift och support av Eduid och de it-komponenter som har bäring på digitala nationella prov och som utvecklas av Vetenskapsrådet/Sunet. Därmed behöver Skolverket inte bära kostnader för en sådan inloggningstjänst.

Kostnaderna för provtjänsten kommer att vara högre 2025 och 2026 än ett normalår. Det är i nuläget svårt att uppskatta dessa kostnader. De ekonomiska förutsättningarna kan komma att förändras när de digitala nationella proven och bedömningsstöden går in i förvaltning, och Skolverket behöver veta mer om vilka behov som kommer att uppstå när provtjänsten väl används av målgrupperna och ska förvaltas. Framför allt under 2025 kommer det sannolikt att finnas flera delar som behöver ändras och justeras inom provtjänsten utifrån användarnas krav, varför kostnaderna förväntas vara högre än ett normalår. Detsamma gäller troligen för 2026, även om kostnaderna för provtjänsten med support, drift, vidmakthållande, vidareutveckling och nyutveckling bör kunna vara lägre än 2025. Supportbehovet kommer också att vara större 2025 och 2026 jämfört med senare år, eftersom det är de två första åren med digitala prov.

Utöver kostnader för provtjänsten har Skolverket kostnader för kommunikation, implementering, stöd och analys. För att genomförandet av proven och bedömningsstöden ska bli så bra som möjligt för målgrupperna är det viktigt att fortsätta med kommunikationsinsatser samt implementerings- och stödinsatser utifrån målgruppernas behov – ett arbete som redan påbörjats under projektiden. Uppföljning, utvärdering och annan analysverksamhet är också påbörjade under projektiden och behöver med självklarhet fortsätta i flera år till för att kunna följa resultaten och mäta effekterna av de digitala proven och bedömningsstöden. År 2024 ryms kostnader för kommunikation, implementering, stöd och analys inom befintliga medel, men från 2025 bedömer vi att medel behöver tillföras.

I nuläget beräknar Skolverket behovet av tillskott av medel till 20 miljoner kronor 2025 och 10 miljoner kronor 2026 och framåt. Samtidigt är osäkerheterna fortsatt stora, främst vad avser kostnaderna för provtjänsten. Skolverket avser därför att återkomma med närmare beräkningar av medelsbehovet i nästa års budgetunderlag.

Förvaltning av Utbildningsguiden, anslag 1:1

Skolverket föreslår en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 5 miljoner kronor 2024 och 4 miljoner kronor 2025 och framåt för att finansiera förvaltningen av webbplatsen Utbildningsguiden.

Utbildningsguiden.skolverket.se lanserades 2020 och har sedan dess utvecklats med bland annat verktyg för studie- och yrkesvägledning i regeringsuppdraget Digitala verktyg för studie- och yrkesvägledning (dnr 2020:314). Uppdraget ska slutrapporteras i mars 2024. Efter avslutat uppdrag så ska webbplatsen med verktygen förvaltas vilket innebär fortsatt redaktionellt arbete samt teknisk utveckling och underhåll för att hålla webbplatsen aktuell vad gäller lagar och regler samt utifrån användarnas behov. Skolverket behöver därutöver kommunicera webbplatsen till externa målgrupper regelbundet eftersom det är nya elever, vårdnadshavare och vuxna som söker utbildning och yrke varje år.

Det saknas finansiering av förvaltningen av Utbildningsguiden efter att regeringsuppdraget upphör. Kostnaderna förutsätts minska över tid och består i huvudsak av personella resurser, inköp av tjänster och produktion av innehåll. Kostnaderna beräknas till 5 miljoner kronor 2024 och 4 miljoner kronor 2025 och framåt.

Beredskapsmyndighet, anslag 1:1

Skolverket föreslår en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 3 miljoner kronor 2024, 4,5 miljoner kronor 2025 och 5,5 miljoner kronor 2026 och framåt för att finansiera de ökade kostnader som Skolverkets ansvar som beredskapsmyndighet kommer innebära för myndigheten.

Sedan 1 oktober 2022 har Skolverket ett utökat uppdrag som beredskapsmyndighet, och därmed en särskilt viktig roll i totalförsvaret. Det är ett sammanhang som är helt nytt för myndigheten och kommer kräva ett långsiktigt utvecklingsarbete såväl internt på myndigheten som tillsammans med andra myndigheter och aktörer. Som beredskapsmyndighet ska Skolverket bland annat ha god förmåga att motstå hot och risker, förebygga sårbarheter, hantera fredstida krissituationer och genomföra sina uppgifter vid höjd beredskap. Skolverket ska även verka för att övriga statliga myndigheter, kommuner, regioner, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda utvecklar sin förmåga i dessa avseenden. För Skolverkets del handlar det i första hand om att stödja och samverka med huvudmän, andra skolmyndigheter och organisationer inom skolväsendet samt med berörda myndigheter inom totalförsvaret.

Ett arbete för att uppfylla de krav som ställs i myndighetens nya roll pågår och berör flera delar av myndighetens verksamhet. Det handlar bland annat om att höja kompetensen kring beredskapsfrågor på myndigheten, skapa anpassade arbetssätt och organisationsstrukturer, utveckla den externa samverkan och ytterligare stöd till myndighetens målgrupper. Samtidigt behöver myndigheten fortsätta utvecklingen mot en mer robust och säker kommunikations- och informationshantering.

För att tillgodose kraven bedömer Skolverket i dagsläget att finansieringen om 4,5 miljoner kronor årligen kommer vara otillräcklig från 2024 och framåt. För att täcka behovet föreslår Skolverket en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 3 miljoner kronor 2024, 4,5 miljoner kronor 2025 och 5,5 miljoner kronor 2026 och framåt. Beräkningen utgår från att det totala behovet av medel kommer öka successivt till cirka 10 miljoner kronor fram till 2026 för att kvarstå på denna nivå. Uppskattningen från 2026 och framåt ligger i linje med den bedömning Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) redovisat till regeringen i oktober 2022.⁸

⁸ MSB (MSB2095) Civilt försvar mot 2030 – ett totalförsvär i balans

Finansiera uppdrag till lärosäten om prövning av reell kompetens mot ett nytt krav i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:12)

Skolverket föreslår en ökning av anslaget 1:1 *Statens skolverk* med 21 miljoner kronor från och med 2024 och framåt för att finansiera uppdrag till lärosäten om att anordna prövning av reell kompetens mot ett nytt krav på kunskaper om svenska skolan i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2016:12) om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behörighet och legitimation för lärare och förskollärare med utländsk utbildning.

Skolverket arbetar med att uppdatera och revidera föreskrifterna (SKOLFS 2016:12) om erkännande av yrkeskvalifikationer samt villkor för behörighet och legitimation för lärare och förskollärare med utländsk utbildning. I dessa föreskrifter regleras vilka krav en utländsk utbildning ska uppfylla för att den inte väsentligt ska avvika från en svensk lärar- eller förskolläraryt utbildning och därmed berättiga till en legitimation. Under det omfattande utredningsarbete som har gjorts för att ta fram underlag till ändringar i föreskrifterna framkom att flera parter och sakkunniga, bland annat en expertpanel med forskare inom lärarutbildningen och Skolverkets avdelning för skolutveckling, bedömer att det finns ett tydligt behov av en kvalitetssäkring i form av krav som rör kunskap och kompetens om specifikt den svenska skolan. Bedömningen är att kunskap och kompetens om bland annat den svenska skolans pedagogiska grundsyn, formativa bedömning och att anpassa lärmiljön för alla elevers behov krävs för en lyckad yrkesutövning. Eftersom dessa kunskaper och kompetenser inte kan visas genom utländska meriter kommer samtliga sökande som inte har tjänstgjort i en svensk skola eller läst lärarförberedande kurser i Sverige att omfattas av den föreslagna ändringen.

De ”Sverigespecifika” bitarna finns inte paketerade på ett tillgängligt sätt inom lärosätenas kursutbud i dag och därför finns behov av ett nytt kurspaket. Det bör även finnas möjlighet till prövning av reell kompetens, för att visa att man besitter kunskaperna. En grov uppskattning är att det rör sig om cirka 500 personer per år som kommer att behöva en kompletterande prövning eller kurs innan de uppfyller kraven för legitimation. Med tanke på konsekvenserna för lärarförsörjningen måste en kompletteringsväg finnas innan kraven kan ställas.

Ett samarbete för att erbjuda en kompensationsväg har inletts med den kompletterande lärarutbildningen Utländska lärares vidareutbildning (ULV). Kompensationsvägen innebär att sökande ges möjlighet att provas mot kraven och vid godkänt resultat anses bristen kompenserad. Vid icke godkänt resultat hänvisas den sökande till ett kurspaket för att tillgodogöra sig kompetensen.

Själva kurspaketet skulle ges inom den reguljära ULV-utbildningen och finansieras inom lärosätets takbelopp. Lärosätena har aviserat att de inte har möjlighet att självständigt finansiera prövningar mot kravet. Därför föreslår vi att Skolverket ska få i uppdrag att ge lärosätena ett rullande uppdrag om att anordna dessa prövningar. En grov uppskattning är att det kan röra sig om en totalkostnad på cirka 42 300 kr per sökande, motsvarande en totalkostnad på cirka 21 miljoner kronor per år. Lärosätena beräknar att en kompensationsväg kan vara på plats under den senare delen av 2023 och det är först då

kraven kommer att kunna träda i kraft. Det innebär att kostnaderna beräknas uppgå till 21 miljoner kronor från och med 2024 och framåt.

Vi bedömer att ovanstående på sikt leder till ökad kvalitet i svensk skola genom att fler lärare med utländsk utbildning får rätt förutsättningar för undervisning. En förutsättning för att prövning av reell kompetens ska kunna starta våren 2024 är att Skolverket får klartecken under våren 2024.

Fjärde tekniskt år, anslagspost 1:5:3

Skolverket föreslår en ökning av anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* med 50 miljoner kronor per år för budgetåren 2024–2026 för statsbidraget för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

Skolverket bedömer att anslaget för statsbidraget för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, enligt förordning (2014:854), behöver höjas från nuvarande nivå på 69,2 miljoner kronor. Detta dels eftersom Skolverket behöver kunna infria tidigare gynnande beslut, dels för att garantera finansiering av utbildningen enligt förväntade framtida behov.

Som bidraget är konstruerat fattar Skolverket varje år beslut om fyra kommande bidragsår. Söktrycket förväntas även fortsättningsvis vara högt och överskrida förväntade kommande anslag vilket innebär att Skolverket med nuvarande anslagsnivå (69,2 miljoner kronor) behöver fatta beslut om avslag eller beslut med förbehåll. Om anslaget höjs avser Skolverket även se över konstruktionen av statsbidraget för att bland annat utreda möjligheten att minska differensen mellan hur stort belopp som beviljas i ansökningarna och hur stort belopp som rekvideras varje år.

Med höjt anslag kan Skolverket fatta ytterligare gynnande beslut för att garantera finansiering av utbildningen enligt förväntade framtida behov samt ge huvudmännen den framförhållning och förutsägbarhet som de behöver för att kunna planera sin verksamhet. Om Skolverket inte kan fatta gynnande beslut garanteras huvudmännen inte finansiering och därmed inte heller någon framförhållning, vilket motverkar syftet med att bevilja bidrag för flera år framåt. Det finns en risk att huvudmännen kan behöva lägga ner utbildningen eller väljer att inte starta om de inte kan garanteras framtida finansiering.

Skolverket föreslår därför att uppdragets anslagsmedel för budgetåren 2024–2026 höjs med 50 miljoner kronor till 119,2 miljoner kronor per budgetår. Detta motsvarar tidigare års finansiella villkor och ligger i linje med sökt belopp i ansökan per bidragsår, utifrån hur söktrycket har sett ut de senaste åren.

Förlängning och fortsatt finansiering av uppdraget om fortbildning i specialpedagogik, anslag 1:5.3

Skolverket föreslår en ökning av anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* med 122 miljoner kronor 2024 och 61 miljoner kronor 2025 för uppdraget Fortbildning i specialpedagogik (U2019/04371)

Uppdraget om fortbildning i specialpedagogik (U2019/04371) löper till och med 2023. Skolverket föreslår en förlängning av uppdraget till och med september 2025. Det skulle ge Skolverket möjlighet att erbjuda ytterligare två utbildningsomgångar under läsåren 2023–2024 samt 2024–2025. Därigenom ökar möjligheterna att tillgodose den stora efterfrågan på utbildningsplatser som har uppstått framför allt i förskolan efter att målgruppen för satsningen vidgades. Skolverket föreslår vid en förlängning även en utökning av målgruppen, innefattande grundsärskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå eller på gymnasial nivå.

Enligt ett uppdrag i regleringsbrevet 2022 ska Skolverket genomföra kompetensutveckling i grundsärskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå eller på gymnasial nivå. Specialpedagogik för lärande är en etablerad och välfungerande form för kompetensutveckling som syftar till att stärka alla elevers möjligheter till utveckling och lärande. En utvidgad målgrupp skulle innebära behov av att ta fram nytt material och anpassa befintligt material efter de aktuella skolformernas behov och förutsättningar.

Vid en förlängning av uppdraget, och med den beskrivna utvidgningen av målgruppen, beräknar Skolverket att medel behöver tillföras på anslagsposten 1:5.3 med 122 miljoner kronor år 2024 och 61 miljoner kronor år 2025.

Demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism, flytt från anslagspost 1:5.3 till anslag 1:1

Skolverket föreslår att 5 miljoner kronor flyttas från anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* till anslaget 1:1 *Statens skolverk* för att myndigheten ska kunna använda medel för uppdraget demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism.

Den del som Skolverket utför inom uppdraget demokratistärkande insatser för att motverka antisemitism och andra former av rasism avser verksamhetskostnader som löner för processtöd och behöver därmed finansieras av myndighetens förvaltningsanslag, anslag 1:1 *Statens skolverk*. För att medlen ska kunna nyttjas av Skolverket behöver 5 miljoner kronor flyttas från anslagsposten 1:5.3 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* till anslag 1:1 *Statens skolverk*.

En långsiktig lösning för anslagsposten 1:8.2 Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m.

Skolverket föreslår en långsiktig lösning för finansiella villkor med en ökad tilldelning eller anslagskredit för anslagsposten 1:8.2 *Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m.*

Myndigheten vill göra regeringen uppmärksam på anslagsposten 1:8.2 *Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m.* där det finns svårigheter med att prognosticera utfall långsiktigt. Det beror på att anslaget är rättighetsbaserat med reglerade belopp per elev och att elevantalet varierar på ett inte helt förutsebart sätt. De senaste åren har bidraget för

icke folkbokförda elever ökat med cirka 10 miljoner kronor per år. Det finns en risk för att det kommer in ansökningar som överstiger det fastslagna beloppet i regleringsbrevet, vilket skulle kunna innebära att anslagsposten överskrids. Skolverket föreslår en långsiktig lösning för de finansiella villkoren, med en ökad tilldelning eller anslagskredit.

Fördelning av medel för Lärarlyftet på anslagsposten 1:10.1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal

Skolverket vill uppmärksamma regeringen på att söktrycket inom Lärarlyftet är högre än den tilldelade nivån enligt det finansiella villkoret på anslagsposten 1:10.1 *Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal*.

Söktrycket inom lärarlyftet är högt och det skulle finnas möjlighet att nyttja mer medel än den tilldelade nivån. För andra insatser, exempelvis Svenska som andraspråk och Fortbildning för förskollärare i förskoleklass, är efterfrågan lägre än de tillgängliga medlen, vilket innebär att alla medel inom dessa insatser inte nyttjas.

Nationellt professionsprogram, minskat anslag 1:10

Skolverket föreslår att anslag 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* minskar med 100 miljoner kronor 2024 för uppdraget om ett nationellt professionsprogram för förskollärare, lärare och rektorer.

Arbetet med att inrätta ett nationellt professionsprogram fortlöper i enlighet med uppdraget om ett nationellt professionsprogram (U2022/02319). Det nationella professionsprogrammet ska enligt propositionen Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare (2022/23:54) träda i kraft 1 januari 2025, vilket är ett och ett halvt år senare än ursprunglig plan. Skolverket arbetar nu bland annat med att ta fram förslag på vilka kurser och utbildningar som ska ingå i strukturen för kompetensutveckling för förskollärare, lärare och rektorer. Detta arbete kommer också fortsättningsvis att ske i nära samarbete med rådet för professioner i skolväsendet. Skolverket ska redovisa uppdraget den 1 oktober 2023.

Beroende på vilket utbud som kommer att ingå i strukturen för kompetensutveckling behöver Skolverket finansiering för dessa. Det är ännu för tidigt för att göra en träffsäker prognos för vad detta kan komma att kosta de kommande tre åren, men en preliminär uppskattning är att Skolverket inte behöver mer än 56 miljoner kronor 2024. För att kunna ingå åtaganden under 2024 som ska infrias kommande år behövs ett beställningsbemyndigande, se avsnitt 4.4.

3.2 Verksamheter som har behov av ändrad reglering

Läxhjälp, åtgärder för att motverka fusk, anslagspost 1:5.3

Skolverket föreslår att ideella föreningar tas bort som direkta mottagare av statsbidraget för läxhjälp enligt förordning (2014:144) om statsbidrag för hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid. Dessutom föreslår myndigheten att bidragsgivningen ska ske genom skolhuvudmännen, som i sin tur kan anordna läxhjälp med stöd av ideella föreningar som de anser är lämpliga. Mer information framgår av den hemställan Skolverket skickat till Regeringskansliet i oktober 2022 (dnr 2022:2679).

Efter en granskning av tidigare utbetalningar av bidraget för läxhjälp, enligt förordning (2014:144), har Skolverket konstaterat att vissa föreningar inte har använt medlen i enlighet med regleringen och att det förekommer fusk och missbruk. Skolverket bedömer att det finns ett klart behov av förbättrad riktlinje och regelverk från regeringen om riktningen för statsbidraget, samt ändringar i förordningen för att förhindra bedrägeri och felaktiga utbetalningar av bidraget i framtiden.

Skolverket föreslår därför att ideella föreningar tas bort som direkta mottagare av statsbidraget för läxhjälp (2014:144), med syftet att bättre uppnå det primära målet med statsbidraget, som är att öka möjligheterna för eleverna att utvecklas så långt som möjligt i sitt lärande och bidra till ökad likvärdighet i skolan. Skolverket föreslår vidare att bidragsgivningen ska ske genom skolhuvudmännen, som i sin tur kan anordna läxhjälp med stöd av ideella föreningar som de anser är lämpliga. Mer utförligare beskrivningar av förslagen finns i hemställan som Skolverket skickat till Regeringskansliet i oktober 2022 (dnr 2022:2679). Genom att införa de föreslagna förändringarna i Skolverkets hemställan, kommer myndigheten att kunna säkerställa att eleverna som verkligen behöver hjälp med läxor och annat skolarbete, får tillgång till det. Detta innebär att det kommer att ske en förbättring av kvaliteten på utredningar och kontrollåtgärder för att säkerställa att bidraget och undervisningen når rätt elever.

Om regeringen inte bejakar Skolverkets förslag på förändringar i hemställan, bedömer myndigheten att problemet med fusk och bedrägerier med bidraget kommer att fortsätta. Trots skärpta krav som ställs på föreningar väljer många föreningar att utnyttja luckor i förordningen och fuska för att erhålla bidrag.

Breddning av uppdraget om fortbildning för rektorer, anslagsposten 1:10.1

Skolverket föreslår en permanent breddning av uppdraget om fortbildning för rektorer, anslagsposten 1:10.1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal, till att även inkludera tillfälliga fortbildningsinsatser.

Uppdraget om fortbildning för rektorer, anslagsposten 1:10.1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal, är sedan 2020 breddat i regleringsbrevet till att förutom kurserna i 7,5 poäng pedagogiskt ledarskap också gälla tillfälliga fortbildningsinsatser. Skolverket föreslår att breddningen av uppdraget permanentas, eftersom det ger

Skolverket möjlighet att kunna erbjuda ett större utbud av kompetensutveckling för rektorer inom ramen för uppdraget. En hemställan om detta har skickats till regeringen den 20 januari 2021 (dnr 2021:148).

Översyn av villkoren för svensk utlandsundervisning

Skolverket föreslår en större översyn av villkoren för svensk utlandsundervisning, anslagsposten 1:9.1 Elev- och lokalkostnadsbidrag vid svensk undervisning i utlandet, enligt en hemställan.

Skolverkets uppfattning som redovisades i en hemställan angående statsbidrag till svensk utlandsundervisning (dnr 2017:1873) kvarstår. Det har sedan tillkomsten av förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar skett stora förändringar i omvärlden och i förutsättningarna för utlandsundervisningen. De nu gällande bestämmelserna medför tolkningssvårigheter, vilket innebär en risk för rättsosäkra bedömningar. Myndigheten gör bedömningen att en större översyn av villkoren för utlandsundervisningen bör göras för att skapa ett hållbart system.

Skolverket har under 2022 ändrat sin tolkning av förordning (2021:64) om belopp för bidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar för bidragsåret 2022 och den beräkningsmodell som tillämpats av myndigheten. Ändringen har tagits emot positivt av målgruppen. Skrivningen i förordningen behöver dock ses över och förtydligas så att tolkningsutrymmet minskas och intentionen kring beräkning blir tydligare från regeringens sida.

Ändring i förordning (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office

Skolverket föreslår att 1 §, punkt 2 samt 2 § punkt 3 i förordning (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office (IBO) stryks.

Enligt 1 och 2 §§ förordning (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office har en huvudman som anordnar IB-utbildning rätt till statsbidrag för den särskilda avgiften till IBO under förutsättning att utbildningen är godkänd av IBO och utbildningen har anmälts till Skolverket innan den börjar (1 § punkt 2 samt 2 § punkt 3).

Eftersom information om tillstånd att bedriva IB-utbildning finns att tillgå på annat sätt, såväl i skolenhetsregistret som i IBO:s databas, är 1 § punkt 2 samt 2 § punkt 3 i förordningen överflödiga. Om dessa stryks minskas den administrativa hanteringen både för huvudmännen och för Skolverket. Huvudmännen skulle då inte behöva anmäla utbildningen till Skolverket och Skolverket skulle inte behöva förvalta ett separat register eller hantera extra handlingar.

Tillräcklig finansiering för hantering av nya statsbidragsförordningar

Skolverket vill uppmärksamma regeringen på att om antalet bidrag fortsätter att öka i högre takt än antalet bidrag som upphör kommer ytterligare medel behöva tillföras anslag 1:1 *Statens skolverk* för att hantera tillkommande administration.

Varje tillkommande statsbidrag kostar Skolverket i form av årsarbetskrafter. Ökade kostnader uppstår från att Skolverket medverkar i framtagandet av ny förordning och planerar inför genomförande. Ett nytt statsbidrag kräver ett omfattande planerings- och förberedelsearbete innan det kan bli tillgängligt för målgruppen att söka. För att ett nytt bidrag ska nyttjas och uppnå sitt syfte är just planerings- och förberedelsearbetet av största vikt. Sedan kostar hantering av it-system samt handläggning och administration. Bidrag som har upphört kräver oftast handläggning och administration upp till ett år efter att bidraget upphört eftersom redovisning av användningen görs efter avslutat bidragsår. Det är svårt att göra en exakt kostnadsuppskattning då bidrag skiljer sig åt i komplexitet och omfång men en konservativ bedömning är att det kostar 1–2 årsarbetskrafter att hantera ett nytt bidrag.

I dagsläget ska Skolverket planera och förbereda för flera nya statsbidrag samtidigt som hanteringen av befintliga bidrag ska fortgå med hög kvalitet och med målgruppen i fokus. Om antalet bidrag fortsätter att öka i högre takt än antalet bidrag som upphör kommer Skolverket inte ha tillräckliga resurser för att göra den nödvändiga utveckling som verksamheten behöver för att bättre tillgodose målgruppens behov.

Ändringar av förordning (2015:42) om statsbidrag för handledare i språk-, läs- och skrivutveckling, anslag 1:53, 1:10 och 1:1

Skolverket föreslår att förordning (2015:42) om statsbidrag för handledare i språk-, läs- och skrivutveckling ändras dels så att målgruppen utvidgas till att omfatta även annan personal i undervisningen i förskolan utöver förskollärare, dels så att statsbidraget blir läsårsbaserat.

Förskolans personal består av flera yrkeskategorier. Att exkludera alla andra personalkategorier än förskollärare innebär att möjligheten att ge kompetensutveckling för ökad medvetenhet om vikten av barns språk-, läs- och skrivutveckling via Läslyftet väsentligt försvåras.

När Skolverket fick uppdraget 2016 resonerade myndigheten att det, med anledning av att det är så stor brist på förskollärare, kan vara svårt att få till grupper, särskilt bland de som behöver insatsen mest. Ibland är enheterna så små att det inte går att bilda grupper på 5–9 deltagare med bara förskollärare. Därför har Skolverket i kommunikationen om statsbidraget informerat om att Läslyftet vänder sig till förskollärare i första hand, men samtidigt lyft fram att även annan personal, exempelvis barnskötare, kan ingå i grupperna om huvudmannen anser det vara lämpligt. Det har också varit ett krav att förskollärare ska delta i varje grupp. Skolverket fattade också ett internt beslut 2017 om att även annan pedagogisk personal, till exempel barnskötare ska ges möjlighet att delta i Läslyftet i

förskolan. Myndigheten har redovisat detta till regeringen vid ett flertal tillfällen och har inte fått några frågor kring målgruppen.

Den skillnad som uppstått mellan förordningen och hur den i praktiken har tillämpats är inte önskvärd. Skolverket vill därför lyfta att det är angeläget att förordningen ändras så att målgruppen för statsbidraget utvidgas och inte avgränsas enbart till förskollärare. Skolverket ser samtidigt ingen annan möjlighet än att härnäst följa vad förordningen föreskriver. Detta medför samtidigt risk att deltagandet i Läsluftet framöver blir avsevärt lägre och att insatsen därmed får minskat genomslag i verksamheten.

Därutöver föreslår Skolverket att statsbidraget blir läsårsbaserat. Eftersom verksamheten i förskola och skola planeras läsårsvis är ett läsårsbaserat statsbidrag att föredra framför ett som baseras på kalenderår. I dagsläget utgår förordningen från att statsbidraget hanteras som ett kalenderårsbidrag.

Med de ändringar som Skolverket föreslår nedan skulle statsbidraget bättre möta målgruppernas behov. Förslag till ny lydelse av 1, 2 och 4 §§ i ovan nämnda förordning:

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag för handledare i språk-, läs- och skrivutveckling. Statsbidraget lämnas för handledare som inom ramen för utbildningen Läsluftet handleder lärare, förskollärare och om huvudmannen anser det lämpligt även annan personal som medverkar i undervisningen i förskolan och som deltar i utbildningen.

2 § Handledningen syftar till att deltagarna ska utveckla undervisningen för att bättre kunna stödja och förbättra barns språkliga och kommunikativa förmåga samt elevers läs- och skrivförmåga.

4 § Statsbidrag får lämnas till huvudmän inom förskolan, förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan.

Statsbidrag får lämnas för ett år (bidragsår) i sänder. Bidragsåret börjar den 1 juli.

4. Förslag till finansiering av Skolverkets verksamhet

4.1 Anslag, avgiftsinkomster och andra inkomster som disponeras

Tabell 2. Översikt över verksamhetens finansiering 2022–2026, tkr

Anslagsposter som disponeras av Statens Skolverk	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
Utgiftsområde 16					
1:1 Statens Skolverk (ram)	1 219 903	1 387 618	1 337 976	1 355 249	1 436 863
1:1.1 Statens Skolverk (ram)	1 219 903	1 387 618			
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet (ram)	4 511 592	2 338 119	4 191 035	4 188 535	3 098 035
1:5.3 Till Statens Skolverks disposition (ram)	4 457 138	2 296 619			
1:5.4 Bidrag till vissa organisationer (ram)	54 453	41 500			
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan (ram)	166 333	161 797	180 000	180 000	180 000
1:6.2 Särskilda bidrag för riksrekryterande gymnasial utbildning för elever med funktionsnedsättning (ram)	166 333	161 797			
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola (ram)	4 268 124	4 199 000	4 960 000	4 160 000	4 160 000
1:7.1 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet (ram)	2 094 966	2 095 000			
1:7.2 Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (ram)	73 044	79 000			
1:7.4 Kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan (ram)	2 100 114	2 025 000			
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet m.m. (ram)	206 873	200 720	205 720	190 720	190 720
1:8.1 Särskilt verksamhetsstöd till vissa utbildningar (ram)	28 462	28 462			
1:8.2 Statsbidrag för vissa gymnasieutbildningar m.m. (ram)	128 411	122 258			
1:8.3 Skolgång för barn som vistas i landet utan tillstånd (ram)	50 000	50 000			
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet (ram)	100 279	106 553	112 082	112 082	112 082
1:9.1 Elev- och lokalkostnadsbidrag vid svensk undervisning i utlandet (ram)	100 279	106 553			
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal (ram)	599 915	586 422	685 492	903 882	592 269
1:10.1 Fortbildning av lärare, rektorer och viss annan personal (ram)	599 915	586 422			
1:13 Bidrag till lärarlöner (ram)	4 195 886	4 235 000	4 295 000	4 295 000	4 295 000
1:13.1 Bidrag till lärarlöner (ram)	4 195 886	4 235 000			
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling (ram)	6 502 027	6 611 000	6 581 604	6 695 799	6 695 799

Anslagsposter som disponeras av Statens Skolverk	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
1:15.1 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling (ram)	6 502 027	6 611 000			
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning (ram)	4 951 537	3 979 422	3 583 422	3 522 422	3 522 422
1:17.1 Statligt stöd till vuxenutbildning (ram)	4 516 537	3 913 422			
1:17.2 Statligt stöd till vuxenutbildning RRF (ram)	435 000	66 000			
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (ram)	10 600	10 600	10 600	10 600	10 600
1:19.2 Särskilt verksamhetsstöd för vissa utbildningar (ram)	10 600	10 600			
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (ram)	595	-	-	-	-
2:64.13 Uppdrag om fler vägar till vårddyrken (ram)	595				
Utgiftsområde 24					
1:5 Näringslivsutveckling (ram)	13 500	13 500	13 500	-	-
1:5.2 Näringslivsutveckling - del till Statens Skolverk (ram)	13 500	13 500	13 500		
Summa anslag	26 747 164	23 829 751	26 156 431	25 614 289	24 293 790
Övriga inkomster					
Övriga intäkter 4§ mm	47 675	47 101	47 700	30 000	4 500
Bidrag	11 200	8 200	8 200	8 200	8 200
Finansiella intäkter	2 434	8 000	5 000	3 000	2 500
Summa övriga inkomster	61 309	63 301	60 900	41 200	15 200
Summa finansiering	26 808 473	23 893 052	26 217 331	25 655 489	24 308 990

Anm. Beräknade belopp för åren 2024–2026 är baserade på inlagda uppgifter i Hermes förutom där Skolverket föreslår ändring av anslag.

4.2 Behov av investeringar i anläggningstillgångar

Skolverket föreslår en låneram motsvarande 135 miljoner kronor årligen under åren 2024, 2025 och 2026.

Planerade investeringar avser främst kostnader för implementering och utveckling av it-system. Behovet av låneramsfinansiering beräknas vara samma som i budgetunderlaget 2023–2025 för period 2024–2025, med bibehållen nivå 2026.

Tabell 3. Verksamhetsinvesteringar, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	22 927	36 000	35 000	35 000	35 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	1 957	10 300	6 000	6 000	6 000
Summa verksamhetsinvesteringar	24 884	46 300	41 000	41 000	41 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	24 884	46 300	41 000	41 000	41 000
Summa finansiering	24 884	46 300	41 000	41 000	41 000

Tabell 4. Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
IB lån i Riksgäldskontoret	93 045	93 433	116 443	126 843	131 743
Nyupplåning (+)	24 884	46 300	41 000	41 000	41 000
Amorteringar (-)	-24 496	-23 290	-30 600	-36 100	-41 000
UB lån i Riksgäldskontoret	93 433	116 443	126 843	131 743	131 743
Beslutad/föreslagen låneram	118 000	120 000	135 000	135 000	135 000
Ränteutgifter	707	2 400	1 500	900	900
Summa amorteringar och ränteutgifter	25 203	25 690	32 100	37 000	41 900
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 16 anslag 1:1	25 203	25 690	32 100	37 000	41 900
Övrig finansiering					
Summa finansiering	25 203	25 690	32 100	37 000	41 900

4.3 Räntekonto med kredit

Skolverket föreslår en nivå på 7,5 procent av tilldelade medel för åren 2024–2026.

4.4 Bemyndiganden

Skolverket hemställer att få ingå nedanstående åtaganden avseende anslagen 1:5 ap. 3, 1:7 ap. 4, 1:10 ap. 1, 1:13 ap. 1, 1:15 ap. 1 och 1:17 under åren 2024–2026.

För 2023 beräknas behovet av bemyndigande till 17 740 miljoner kronor (tilldelad bemyndiganderam 17 821 miljoner kronor) och för 2024 till 17 627 miljoner kronor. Det utestående åtagandet 2022 var 17 101 miljoner kronor.

Anslag 1:5 ap. 3 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tabell 5. Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027–2029
Ingående åtaganden	2 006 153	1 763 238	1 851 745			
+ Nya åtaganden	889 630	1 201 143	1 077 513			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	1 132 545	1 112 636	1 097 384	1 196 206	320 420	315 248
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			1 097 384	302 351	205 043	246 967
Utestående åtaganden vid årets slut	1 763 238	1 851 745	1 831 874			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	2 022 500	1 851 745	1 831 874			

Anm. Ingående åtaganden 2022 på anslag 1:5 ap. 3 har minskats med 2 606 tkr.

Fortbildning i specialpedagogik

Skolverket ser gärna att uppdraget Fortbildning i specialpedagogik för lärande förlängs. I det fall uppdraget förlängs behöver vi en utökning av bemyndigandet för 2024 med 57,7 miljoner kronor.

Statsbidrag för inköp av vissa läromedel

För statsbidrag för inköp av vissa läromedel kan det komma att behövas ett beställningsbemyndigande för 2024, beroende på hur regelverket utformas.

Läslyftet

I budgetunderlaget redovisar Skolverket bemyndigandebehovet 2024 för Läslyftet på anslag 1:5.3, eftersom medlen fortsättningsvis finns på denna anslagspost. Beräknat bemyndigandebehov för 2024 är 16 miljoner kronor.

För 2022 och 2023 redovisas de utestående åtagandena för Läslyftet under anslag 1:10 ap. 1.

Anslag 1:7 ap. 4 Kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan

Tabell 6. Kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027-2028
Ingående åtaganden	1 728 987	2 024 927	2 786 000			
+ Nya åtaganden	2 024 927	2 786 000	2 786 000			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	1 728 987	2 024 927	2 786 000	2 786 000		
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			2 786 000	0		
Utestående åtaganden vid årets slut	2 024 927	2 786 000	2 786 000			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	2 825 000	2 786 000	2 786 000			

Anslag 1:10 ap. 1 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tabell 7. Fortbildning av lärare och förskolepersonal, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027-2028
Ingående åtaganden	305 652	521 899	464 690			
+ Nya åtaganden	430 803	229 488	159 611			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	214 556	286 697	306 953	317 348		
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			306 953	157 737		
Utestående åtaganden vid årets slut	521 899	464 690	317 348			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	547 350	546 202	317 348			

Anm. Ingående åtaganden 2022 på anslag 1:10 ap 1 har ökat med 2 583 tkr.

Professionsprogrammet

För 2024 uppskattas bemyndigandebehovet för Professionsprogrammet till 65 miljoner kronor.

Läraryftet II

Beräkningarna för 2024 avseende Läraryftet II och tillhörande uppdrag är gjorda utifrån att Läraryftet II upphör 2025.

Anslag 1:13 ap. 1 Bidrag till lärarlöner

Tabell 8. Bidrag till lärarlöner, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027–2028
Ingående åtaganden	2 425 905	2 425 905	2 426 000			
+ Nya åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	2 425 905	2 425 905	2 426 000	2 426 000		
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			2 426 000	0		
Utestående åtaganden vid årets slut	2 425 905	2 426 000	2 426 000			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	2 426 000	2 426 000	2 426 000			

Anslag 1:15 ap. 1 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tabell 9. Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027–2028
Ingående åtaganden	6 230 000	6 658 000	6 628 000			
+ Nya åtaganden	6 658 000	6 628 000	6 743 000			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	6 230 000	6 658 000	6 628 000	6 743 000		
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			6 628 000	0		
Utestående åtaganden vid årets slut	6 658 000	6 628 000	6 743 000			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	7 658 000	6 628 000	6 743 000			

Anslag 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tabell 10. Statligt stöd till vuxenutbildning, tkr

	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026	Beräkning 2027–2028
Ingående åtaganden	3 656 394	3 707 001	3 583 422			
+ Nya åtaganden	3 707 001	3 583 422	3 522 422			
- Infriade och ej utnyttjade åtaganden	3 656 394	3 707 001	3 583 422	3 522 422		
Varav infriade åtaganden av utestående 2023			3 583 422	0		
Utestående åtaganden vid årets slut	3 707 001	3 583 422	3 522 422			
Tilldelad / föreslagen bemyndiganderam	3 724 422	3 583 422	3 522 422			

5. Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna inte disponeras av Skolverket

5.1 Handläggning av lärarlegitimation

Intäkterna av avgiften för ansökan om utfärdande och komplettering av legitimationer ska bidra till kostnaderna för lärarlegitimationsverksamheten. Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga kategorier av lärarlegitimationsärenden var 34 dagar under 2022. Skolverket arbetar kontinuerligt för att löpande kvalitetssäkra samt ytterligare förbättra verksamhetens effektivitet.

Verksamheten eftersträvar att hålla ett gott flöde i handläggningen och ambitionen är att avgöra motsvarande antal ärenden som inkommer under året.

Andelen avgiftsbelagda ärenden bedöms vara relativt konstant i det etablerade flödet av ansökningar om lärarlegitimationer. Däremot tillkommer ett stort antal ärenden med anledning av den gymnasiala ämnesbetygsreformen som innebär ändring av befintliga legitimationer. Dessa ärenden framgår inte i tabellen nedan då de ses som ett separat ärendeflöde. Runt 100 000 lärare bedöms idag påverkas av reformen. Till detta tillkommer de legitimerade lärare som kommer ansöka om ett nytt ämne som inte ryms i ordinarie ändring och uppdatering av dennes befintliga legitimation. Skolverket bedömer att runt 10 000 lärare antas vilja ansöka om ytterligare behörighet med anledning av reformen. Om dessa ärenden ska vara avgiftsbelagda eller avgiftsbefriade är ännu inte fastställt. Antagandet idag är att dessa legitimationsändringar kommer att hanteras under åren 2024–2026. På grund av detta kan antalet och andelen avgiftsbelagda ärenden variera kraftigt de närmaste åren.

Tabell 11. Översikt ärenden avgiftsbelagd verksamhet, lärarlegitimation 2022–2026, tkr

Ärendeflöde avgiftsbelagda ärenden	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
Ingående balans*	817	517	517	517	517
Nya ansökningar	13 718	13 870	13 870	14 820	14 820
Beslutade ärenden	14 018	13 870	13 870	14 820	14 820
Utgående balans	517	517	517	517	517

* Ingående balans har korrigerats jämfört med föregående BUL.

Tabell 12. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras, lärarlegitimation 2022–2026, tkr

Intäkter	Utfall 2022	Prognos 2023	Beräkning 2024	Beräkning 2025	Beräkning 2026
Intäkt avgiftsbelagd verksamhet*	18 188	18 725	18 725	20 007	20 007

*Eftersom det ekonomiska målet är obestämt redovisas endast intäkterna.

Bilaga

Prioriterade områden och mål från 2023

Prioriterade områden & mål från 2023

Uppdrag: Skolverket ska genom sin verksamhet främja att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet och bidra till goda förutsättningar för barn och elevers utveckling och lärande.

Ansvarsområde 1: Skolväsendet - vi bidrar till en likvärdig förskola, skola och vuxenutbildning där barn och elever ges förutsättningar att nå sina mål.

Önskvärda lägen

Andelen barn från områden med socioekonomiska utmaningar som går i förskolan ökar.

Andelen elever i grundskolan som blir behöriga för nationella program ökar.

Andelen elever som tar examen från gymnasiet ökar, liksom genomströmningen i komvux.

Prioriterade områden, mål & önskvärda lägen (1 - 6)

1 Läro-, kurs- och ämnesplaner

Mål: Läro-, kurs- och ämnesplaner ger förutsättningar för en god och likvärdig undervisning inom skolväsendet.

Önskvärda lägen:

- Huvudmän har utvecklade former och rutiner för att kunna implementera nya och reviderade läro-, kurs- och ämnesplaner.
- Förskollärare och lärare har ett tydligt stöd för att planera och genomföra sin undervisning utifrån läro-, kurs- och ämnesplaner.
- Betyg och betygssättning följs upp och analyseras systematiskt av lärare, rektorer och huvudmän.

2 Styrning och ledarskap

Mål: Inom skolväsendet utvecklas verksamheten systematiskt utifrån de nationella målen med stöd av vetenskap och beprövad erfarenhet.

Önskvärda lägen:

- Politiska nämnder och styrelser styr verksamheten utifrån en tydlig roll- och ansvarsfördelning i styrkedjan.
- Skolchefer bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, genomförs och följs upp utifrån de nationella styrdokumenterna.
- Rektorer bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete där de utövar ett pedagogiskt och organisatoriskt ledarskap med fokus på ökad kvalitet i undervisningen.

3 Skolsegregation

Mål: Inom skolväsendet vidtas kompensatoriska åtgärder för att motverka skolsegregationens negativa effekter.

Önskvärda lägen:

- Huvudmän vidtar kompensatoriska åtgärder utifrån elevgrupper, förskolor och skolors olika förutsättningar och behov.
- Rektorer genomför kompensatoriska åtgärder utifrån elevsammansättningen på förskolor och skolor.
- Förskollärare och lärare ger alla elever en likvärdig undervisning oavsett migrationsbakgrund och social bakgrund.

4 Lärarförsörjning

Mål: Inom skolväsendet genomförs undervisningen av kompetenta och behöriga förskollärare och lärare.

Önskvärda lägen:

- Huvudmän vidtar åtgärder i syfte att öka andelen behöriga förskollärare och lärare.
- Rektorer främjar förskollärares och lärares professionsutveckling genom kollegialt lärande.
- Obehöriga lärare och andra kompletterande yrkesgrupper bidrar till att barn och elever får undervisning av hög kvalitet.

5 Nationell kompetensförsörjning

Mål: Skolväsendet främjar ett livslångt lärande som förser arbetsmarknad och samhälle med rätt kompetens för ett hållbart arbetsliv, med eleven i centrum.

Önskvärda lägen:

- Huvudmannen har en väl utvecklad samverkan med arbetslivet och erbjuder relevanta utbildningar i tillräcklig omfattning.
- Skolor erbjuder tidiga och likvärdiga väglednings- och valideringsinsatser.
- Elever får möjlighet till en individanpassad utbildning och att bli en aktiv och självförsörjande medborgare.

6 Skolväsendets digitalisering

Mål: Digitaliseringen stärker kvaliteten i undervisningen inom skolväsendet.

Önskvärda lägen:

- Inom förskolor, skolor och vuxenutbildning används digitala hjälpmedel på ett ändamålsenligt sätt.
- Medarbetare på förskolor, skolor och inom vuxenutbildning är digitalt kompetenta.
- Inom skolor och vuxenutbildning genomförs digitala nationella prov på ett tillfredsställande sätt.

Prioriterade områden & mål från 2023

Uppdrag: Skolverket ska genom sin verksamhet främja att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet och bidra till goda förutsättningar för barn och elevers utveckling och lärande.

Ansvarsområde 2: Myndigheten

Vi är en effektiv, innovativ och hållbar myndighet.

Prioriterade områden, mål & önskvärda lägen (7 - 8)

7 Myndighetens digitalisering

Mål: Myndighetens digitaliseringsarbete stärker den digitala förmågan och utvecklar myndighetens arbetssätt.

Önskvärda lägen:

- Myndighetens styrning främjar en sammanhållen digital verksamhetsutveckling.
- Medarbetare och chefer har kompetens att driva och dra nytta av digitaliseringen.
- Myndigheten har en robust, säker och ändamålsenlig digital miljö.

8 Ledarskap och medarbetarskap

Mål: Medarbetare och chefer har goda förutsättningar att med hög kvalitet ta ansvar för myndighetens uppdrag och målsättningar.

Önskvärda lägen:

- Medarbetare och chefer samarbetar effektivt för att utveckla och förbättra verksamhetens arbetsformer.
- Medarbetare och chefer agerar utifrån den statliga värdegrunden och myndighetens ledar- och medarbetarskapspolicy.
- Myndigheten tar tillvara på förslag om förbättringar och innovationer från medarbetare och chefer.